

Profilová část maturitní zkoušky

# ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Písemná práce

**Obor:** 39-08-M/01 Požární ochrana

26-41-L/01 Mechanik elektrotechnik

39-41-L/51 Autotronik

23-43-L/51 Provozní technika

26-41-L/52 Provozní elektrotechnika

**Třída:** PO 4, MET 4, APT 2, ET 2

**Školní rok:** 2023 - 2024

## Profilová část maturitní zkoušky – písemná práce z českého jazyka a literatury

Písemná práce ověřuje schopnost žáka vytvořit souvislý text na zadané téma při dodržení zadaného útvaru a rozsahu.

Rozsah písemné práce: minimálně 250 slov (maximální počet slov není určen)

Forma písemné práce: psaná

Čas na vypracování písemné práce (včetně času na volbu zadání): 240 minut

Žákovi s přiznaným uzpůsobením podmínek pro konání maturitní zkoušky (dále „žák s PUP MZ“) se navyšuje časový limit v rozmezí 25 – 100 % podle kategorie a skupiny, do kterých je žák s PUP MZ zařazen.

Žákovi podle § 20 odst. 4 věty třetí školského zákona (dále „žák s OMJ“) se na jeho žádost prodlužuje doba konání písemné práce z ČJL o 40 %.

### Průběh zkoušky:

Na začátku zkoušky žák obdrží sadu šesti zadání písemných prací a záznamové archy (několik volných linkovaných listů A4).

Žák si vybírá jedno ze šesti zadání.

Zadání písemné práce obsahuje název zadání, způsob zpracování zadání a popř. výchozí text k zadání.

Zadání písemné práce jsou stejná pro všechny maturitní obory školy.

V sadě šesti zadání mohou být obsaženy pouze tyto slohové útvary, jeden slohový útvar může být využit i vícekrát:

- vypravování,
- úvahový text,
- stížnost,
- žádost,
- motivační dopis,
- popis/popis pracovního postupu,
- zpráva.

Při psaní písemné práce žák může používat Pravidla českého pravopisu.

Žák s PUP MZ může používat individuální kompenzační pomůcky, jejichž konkrétní výčet je uveden v doporučení školského poradenského zařízení.

Žák s OMJ při konání písemné práce má možnost použít překladový slovník a Slovník spisovné češtiny.

## Hodnocení písemné práce z českého jazyka a literatury

Písemná práce je hodnocena v **6 kritériích**.

Každé kritérium je hodnoceno 0 – 5 body, **maximální počet bodů je 30**.

Pro úspěšné zvládnutí písemné práce je potřeba získat minimálně **12 bodů** (tj. **44 %**).

### Kritéria hodnocení:

#### 1. Vytvoření textu podle zadaných kritérií

**Vnitřní podmínka hodnocení** – písemná práce, která nesplňuje požadavky na 1. kritérium (1A nebo 1B), nereaguje na zadané téma nebo nevykazuje charakteristické rysy zadaného slohového útvaru je celkově hodnocena 0 body a v dalších kritériích se nehodnotí.

1A – téma a rozsah (0 – 5 bodů)

1B – komunikační situace a slohový útvar (0 – 5 bodů)

#### 2. Funkční užití jazykových prostředků

2A – pravopis, tvarosloví a slovotvorba (0 – 5 bodů)

2B – výběr lexika (0 – 5 bodů)

#### 3. Syntaktická a kompoziční výstavba textu

3A – větná syntax (výstavba větných celků), textová koheze (soudržnost) (0 – 5 bodů)

3B – nadvětná syntax, koherence (souvislost) textu (0 – 5 bodů)

Počet dosažených bodů = klasifikace

30 – 27 = 1

26 – 22 = 2

21 – 17 = 3

16 – 12 = 4

11 – 0 = 5

## ČJL – KRITÉRIA HODNOCENÍ PÍSEMNÝCH PRACÍ

Kritéria hodnocení písemných prací z ČJL odpovídají kritériím hodnocení ústní zkoušky MŠMT z předcházejících let.

|                                                                                                                                                                                       |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>1. Vytvoření textu podle zadaných kritérií</b>                                                                                                                                     |
| 1A – téma, obsah                                                                                                                                                                      |
| 1B – komunikační situace, slohový útvar                                                                                                                                               |
| <b>2. Funkční užití jazykových prostředků</b>                                                                                                                                         |
| 2A – pravopis, tvarosloví a slovtvorba                                                                                                                                                |
| 2B – lexikum:<br>adekvátnost jazykových prostředků vzhledem ke komunikační situaci / slohovému<br>útvary použití pojmenování v odpovídajícím významu<br>šíře a pestrost slovní zásoby |
| <b>3. Syntaktická a kompoziční výstavba textu</b>                                                                                                                                     |
| 3A – větná syntax, textová koheze:<br>výstavba větných celků<br>odkazování v textu<br>prostředky textové návaznosti                                                                   |
| 3B – nadvětná syntax, koherence textu:<br>kompozice textu<br>strukturovanost a členění<br>soudržnost textu                                                                            |

Podkladem pro hodnocení písemné práce je pro hodnotitele Bodová škála hodnocení písemných prací (viz *Příloha č. 1*).

|           | 0                                                                                                                                                                                                                                   | 1                                                                                                                                                                                                            | 2                                                                                                                                                                                                   | 3                                                                                                                                                                                                                                                                          | 4                                                                                                                                                                                                                                                            | 5                                                                                                                                                                                                                                                   |
|-----------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>1A</b> | Text se nevztahuje k zadanému tématu.                                                                                                                                                                                               | Text se od zadaného tématu podstatně odklání a/nebo je téma zpracováno povrchně.                                                                                                                             | Text se od zadaného tématu v některých pasážích odklání a/nebo jsou některé textové pasáže povrchní.                                                                                                | Text v zásadě odpovídá zadanému tématu a zároveň je téma zpracováno v zásadě funkčně.                                                                                                                                                                                      | Text odpovídá zadanému tématu a zároveň je téma zpracováno funkčně.                                                                                                                                                                                          | Text plně odpovídá zadanému tématu a zároveň je téma zpracováno plně funkčně.                                                                                                                                                                       |
| <b>1B</b> | Text prokazatelně nevykazuje charakteristiky zadaného útvaru a reaguje na jiné vymezení komunikační situace.                                                                                                                        | Text vykazuje značné nedostatky vzhledem k zadané komunikační situaci a zadanému útvaru.                                                                                                                     | Text vykazuje nedostatky vzhledem k zadané komunikační situaci a zadanému útvaru.                                                                                                                   | Text v zásadě odpovídá zadané komunikační situaci a zadanému útvaru.                                                                                                                                                                                                       | Text odpovídá zadané komunikační situaci a zadanému útvaru.                                                                                                                                                                                                  | Text plně odpovídá zadané komunikační situaci a zadanému útvaru.                                                                                                                                                                                    |
| <b>2A</b> | Pravopisné a tvaroslovné chyby se vyskytují ve vysoké míře (10 a více chyb) <sup>1</sup> .<br>Chyby mají zásadní vliv na čtenářský komfort adresáta.                                                                                | Pravopisné a tvaroslovné chyby se vyskytují ve větší míře (8-9 chyb).<br>Chyby mají vliv na čtenářský komfort adresáta.                                                                                      | Pravopisné a tvaroslovné chyby se vyskytují často (6-7 chyb).<br>Některé chyby mají vliv na čtenářský komfort adresáta.                                                                             | Pravopisné a tvaroslovné chyby se objevují místy (4-5 chyb).<br>Chyby v zásadě nemají vliv na čtenářský komfort adresáta.                                                                                                                                                  | Pravopisné a tvaroslovné chyby se objevují jen ojediněle (2-3 chyby).<br>Chyby nemají vliv na čtenářský komfort adresáta.                                                                                                                                    | Pravopisné a tvaroslovné chyby se téměř nevyskytují (0-1 chyba).<br>Případné chyby nemají vliv na čtenářský komfort adresáta.                                                                                                                       |
| <b>2B</b> | Slovní zásoba je nemotivovaně chudá až primitivní.<br>V textu se vyskytují ve vysoké míře výrazy, které jsou nevhodně volené vzhledem k označované skutečnosti.<br>Volba slov a slovních spojení zásadně narušuje porozumění textu. | Slovní zásoba je nemotivovaně chudá.<br>V textu se ve větší míře vyskytují výrazy, které jsou nevhodně volené vzhledem k označované skutečnosti.<br>Volba slov a slovních spojení narušuje porozumění textu. | Slovní zásoba je spíše chudá.<br>V textu se často vyskytují výrazy, které jsou nevhodně volené vzhledem k označované skutečnosti.<br>Volba slov a slovních spojení občas narušuje porozumění textu. | Slovní zásoba je vzhledem ke zvolenému zadání postačující, ale nikoli potřebně pestrá a bohatá.<br>V textu se místy vyskytují výrazy, které jsou nevhodně volené vzhledem k označované skutečnosti.<br>Volba slov a slovních spojení v zásadě nenarušuje porozumění textu. | Slovní zásoba je spíše bohatá, rozmanité lexikální prostředky jsou téměř vždy funkční.<br>V textu se jen ojediněle vyskytne výraz, který je nevhodně volený vzhledem k označované skutečnosti.<br>Volba slov a slovních spojení nenarušuje porozumění textu. | Slovní zásoba je motivovaně bohatá, rozmanité lexikální prostředky jsou plně funkční.<br>V textu se nevyskytují výrazy, které jsou nevhodně volené vzhledem k označované skutečnosti.<br>Volba slov a slovních spojení nenarušuje porozumění textu. |
| <b>3A</b> | Výstavba větných celků je nemotivovaně jednoduchá až primitivní, nebo je ve vysoké míře přetížená.<br>Syntaktické nedostatky se v textu vyskytují ve vysoké míře.<br>Nedostatky mají zásadní vliv na čtenářský komfort adresáta.    | Výstavba větných celků je nemotivovaně jednoduchá, nebo je ve větší míře přetížená.<br>Syntaktické nedostatky se v textu vyskytují ve větší míře.<br>Nedostatky mají vliv na čtenářský komfort adresáta.     | Výstavba větných celků je spíše jednoduchá, nebo přetížená.<br>Syntaktické nedostatky se v textu vyskytují občas.<br>Nedostatky mají občas vliv na čtenářský komfort adresáta.                      | Výstavba větných celků je v zásadě promyšlená a syntaktické prostředky jsou vzhledem ke komunikační situaci v zásadě funkční.<br>Místy se v textu objevují syntaktické nedostatky.<br>Nedostatky mají místy vliv na čtenářský komfort adresáta.                            | Výstavba větných celků je promyšlená a syntaktické prostředky jsou vzhledem ke komunikační situaci téměř vždy funkční.<br>Syntaktické nedostatky se v textu vyskytují jen ojediněle.<br>Nedostatky nemají vliv na čtenářský komfort adresáta.                | Výstavba větných celků je promyšlená a syntaktické prostředky jsou vzhledem ke komunikační situaci plně funkční.<br>Syntaktické nedostatky se v textu téměř nevyskytují.<br>Čtenářský komfort adresáta není narušován.                              |
| <b>3B</b> | Text je nesoudržný a chaotický.<br>Členění textu je nelogické.<br>Text je argumentačně nezvládnutý.<br>Adresát musí vynaložit velké úsilí, aby se v textu zorientoval, nebo se v textu neorientuje vůbec.                           | Kompozice textu je nepřehledná.<br>V členění textu se ve větší míře vyskytují nedostatky.<br>Argumentace je ve větší míře nesrozumitelná.<br>Adresát musí vynaložit úsilí, aby se v textu zorientoval.       | Kompozice textu je spíše nahodilá.<br>V členění textu se často vyskytují nedostatky.<br>Argumentace je občas nesrozumitelná.<br>Organizace textu má vliv na čtenářský komfort adresáta.             | Kompozice textu je v zásadě vyvážená.<br>Text je až na malé nedostatky vhodně členěn a logicky uspořádán.<br>Argumentace je v zásadě srozumitelná.<br>Organizace textu v zásadě nemá vliv na čtenářský komfort adresáta.                                                   | Kompozice textu je promyšlená a vyvážená.<br>Text je vhodně členěn a logicky uspořádán.<br>Argumentace je srozumitelná.<br>Organizace textu nemá vliv na čtenářský komfort adresáta.                                                                         | Kompozice textu je precizní.<br>Text je vhodně členěn a logicky uspořádán.<br>Argumentace je velmi vyspělá.<br>Organizace textu nemá vliv na čtenářský komfort adresáta.                                                                            |

<sup>1</sup>Kvantifikace chyb se vztahuje pouze ke kritériu 2A. Určený interval uvádí počet tzv. „hrubých“ chyb, dvě „malé“ chyby odpovídají jedné „hrubé“. Případné chyby v bodovém pásmu 4 a 5 bodů nemají závažný charakter

### **Podmínky pro výsledné hodnocení písemné práce z CEJ**

Hodnocení písemných prací bude nejprve hodnoceno dvěma nezávislými hodnotiteli dle kritérií a bodové škály, na které se před tím dohodli. (Hodnocení vychází z kritérií hodnocení, která byla doposud využívána pro hodnocení písemné části jako součásti společné části maturitní zkoušky z českého jazyka.)

Oba hodnotitelé se následně sejdou a společně se dohodnou na výsledném hodnocení písemných prací z CEJ.

Kladno 31. 8. 2023

zapsala: Mgr. Lenka Dvořáková